

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 407/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen sterilisointien saamisen kynnyksistä Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jenni Pitkon /virh näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 407/2019 vp:

Mitä hallitus tekee taatakseen lainmukaisten oikeuksien ja yhdenvertaisuuden toteuttamisen sterilointien osalta kaikille ihmisille?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Sterilisaatio on yksi vaihtoehto, kun halutaan käyttää pysyvää ja lopullista ehkäisymenetelmää. Esimerkiksi silloin, kun perheen lapsiluku on täynnä, sterilisaatio on tehokas keino ehkäistä raskaus.

Steriloimislaki (24.4.1970/283) säätelee oikeudesta sterilointiin. Steriloinnin edellytyksenä on henkilön oma pyyntö. Steriloimislakiin on kirjattu muut edellytykset, joiden perusteella henkilö voidaan steriloida. Näitä ovat mm. kolmenkymmenen vuoden ikä, kolmen lapsen huoltajuus tai sairaus tai ruumiinvika, joka rajoittaa kykyä hoitaa lapsia.

Sterilisointi on palautumaton toimenpide. Sen purkuun voidaan lähteä perustellusta syystä, mutta tulokset ovat huonot. Sterilointi on helpompi suorittaa miehille kuin naisille. Tämän vuoksi on nähty tarkoituksenmukaiseksi, että parisuhteessa molemmat saavat asiasta informaation ja tarvittaessa pystyvät keskenään sopimaan sen, kumpi puolisoista steriloidaan. Puolison suostumus ei kuitenkaan ole edellytys sterilisaatiolle.

Steriloimislaki on vuodelta 1970, ja sitä on päivitetty viimeksi vuonna 2015. Sterilisoinnin kriteerit ovat säilyneet pääosin muuttumattomina, eikä kriteereitä ole tarkoitukseen merkittävästi muututtu lähivuosina. Jos toiminta joissain terveydenhuollon toimipisteissä on tämän tai muun lain vastainen, voi sterilointia hakeva tehdä asiasta muistutuksen tai kantelun. Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa yhdessä valtakunnallisten valvontaviranomaisten kanssa terveydenhuollon toimintayksiköitä ja ammattihenkilöitä noudattamaan lain säädöksiä.

Helsingissä 10.1.2020

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru